

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**VIETINĖS RINKLIAVOS UŽ LEIDIMO ATLIKTI KASINĖJIMO DARBUS
SAVIVALDYBĖS VIEŠOJO NAUDOJIMO TERITORIJOJE, ATITVERTI JĄ AR JOS
DALĮ ARBA APRIBOTI EISMĄ JOJE IŠDAVIMĄ SURINKIMO**

RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO IR TEISĖTUMO AUDITO A T A S K A I T A

2013 m. gegužės 17 d. Nr. KAT16-4.4-7

Klaipėda

Auditas atliktas, vykdant

Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolierės

2012-12-06 įsakymą Nr. K1-3.1-46, 2013-04-02 įsakymą Nr. KAT1-(1.1)-3, 2013-04-30 įsakymą Nr. KAT1-(1.1)-4

Auditą atliko:

Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolierė

Daiva Čeporiūtė

Audite dalyvavo Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos patarėja

Eglė Dirgėlienė

Auditas pradėtas: 2012-12-06

Auditas baigtas: 2013-05-17

Su finansinio ir teisėtumo audito ataskaita ir išvada
galima susipažinti Klaipėdos miesto savivaldybės
interneto puslapyje www.klaipeda.lt

TURINYS

Ižanga.....	3
Audito apimtis ir metodai.....	4
Pastebėjimai, išvados ir rekomendacijos.....	5
1. Pastebėjimai dėl vietinės rinkliavos surinkimo	6
2. Pastebėjimai dėl vietinės rinkliavos reglamentavimo aiškumo ir jo įtakos rinkliavos dydžio apskaičiavimo teisingumui	6
3. Pastebėjimai dėl leidimų išdavimo tvarkos ir kontrolės	8
4. Pastebėjimai dėl dangų ir želdinių atkūrimo darbų kontrolės	9
5. Pastebėjimai dėl išduotų leidimų registravimo	10
Išvados	12
Rekomendacijos	13

IŽANGA

Auditas atliktas vadovaujantis Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2013 metų veiklos planu ir vykdant Savivaldybės kontrolieriaus 2012-12-06 įsakymą Nr. K1-3.1-46, 2013-04-02 įsakymą Nr. KAT1-1.1-3 bei 2013-04-30 įsakymą Nr. KAT1-(1.1)-4. Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Daiva Čeporiūtė dalyvaujant Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos patarėjai Eglei Dirgėlienei.

Audito tikslas – įvertinti vietinės rinkliavos už leidimo atlikti kasinėjimo darbus savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje, atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje išdavimą 2012 metais surinkimo ir apskaičiavimo vidaus kontrolę, rinkliavos administravimą, apskaitos principus.

Audituojamas subjektas – Klaipėdos miesto savivaldybės administracija (Urbanistinės plėtros departamento statybos leidimų ir statinių priežiūros skyrius), adresas: Liepų g. 2, Klaipėda, juridinio asmens kodas – 188710823.

Audituojamas laikotarpis – 2012 metai.

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2009-05-29 sprendimu Nr. T2-211 patvirtintų Vietinės rinkliavos už leidimo atlikti kasinėjimo darbams Klaipėdos miesto savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje (gatvėse, vietinės reikšmės keliuose, aikštėse, žaliuosiuose plotuose), atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje nuostatų 40 punkte nurodyta, kad šių Nuostatų įgyvendinimą kontroliuoja Savivaldybės administracijos direktorius ir jo įgalioti asmenys. Savivaldybės administracijos direktorius reglamento nustatyta tvarka už šių Nuostatų įgyvendinimą atsiskaito Savivaldybės tarybai. Audituojamu laikotarpiu Savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas ėjo Judita Simonavičiūtė, Urbanistinės plėtros departamento statybos leidimų ir statinių priežiūros skyriaus vedėjo pareigas – Gediminas Pocius.

Ataskaita teikiama Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai ir Klaipėdos miesto merui, informacija teikiama Vyriausybės atstovui Klaipėdos apskrityje.

Ši ataskaita yra dalis išvados, teikiamos Tarybai dėl 2012 metų savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir valstybės patikėjimo teise valdomo turto ataskaitos.

Šio audito metu mes nevertinome savivaldybės finansinės atskaitomybės, nes tai nėra šio audito tikslas, todėl nuomonės apie tai nepareiškiamo ir audito išvados nerašome. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Ribotos apimties finansinio ir teisėtumo audito metu buvo vertinama vietinės rinkliavos už leidimų atlikti kasinėjimo darbus Klaipėdos miesto savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje (gatvėse, vietinės reikšmės keliuose, aikštėse, žaliuosiuose plotuose), atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje (toliau – leidimai) išdavimą teisinis reglamentavimas, surinkimas, administravimas, leidimų išdavimo procedūra ir jos atitiktis teisės aktams, leidimų apskaita ir kiti procesai, susiję su vietine rinkliava.

Auditas atliktas vadovaujantis Tarptautiniais audito standartais, Valstybinio audito reikalavimais, mūsų sukaupta profesine patirtimi.

Savarankiškoms audito procedūroms atlikti pirminiame etape buvo atrinkti audito pavyzdžiai atsitiktine tvarka (14 pavyzdžių), juos išanalizavus ir nustatčius rizikas, papildomai atrinkta dar 17 pavyzdžių, iš viso 31 leidimas iš 176 leidimų, išduotų 2012 metais. Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti taikytos skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, pakartotinio patikrinimo, atitikties patikrinimo bei analitinės audito procedūros. Įrodymai įvertinti vadovaujantis profesine patirtimi.

Atliekamo audito reikšmingumo lygis nustatytas 1 proc. surinktos rinkliavos dydžio, kuri sudaro 21,808 tūkst. litų, arba reikšmingumo suma litais sudaro 218 Lt. Nustatytas reikšmingumo lygis yra atskaitos taškas, nustatant, ar pastebėtos klaidos, neteisingai pateikti ar nepateikti duomenys arba jų visuma rodo, kad informacija apie surinktą rinkliavą, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisinga. Patikimumas gautas iš vieno šaltinio – atliktų savarankiškų procedūrų.

Teisėtumo aspektu audito sritis vertinta pagal sekančius kriterijus: leidimų išdavimo procedūros, rinkliavos dydžio apskaičiavimo teisingumo ir leidimų registravimo tvarkos atitikties Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2009-05-29 sprendimu Nr. T2-211 patvirtintų Vietinės rinkliavos už leidimo atlikti kasinėjimo darbus Klaipėdos miesto savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje (gatvėse, vietinės reikšmės keliuose, aikštėse, žaliuosiuose plotuose), atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje nuostatų reikalavimams požiūriu. Vietinės rinkliavos už leidimo atlikti kasinėjimo darbus savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje, atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje išdavimą reglamentavimo aiškumo trūkumai apribojo taikomus audito kriterijus.

Audito ataskaitoje taip pat pateiksime kokybiškai reikšmingus dalykus, kurie yra susiję su vidaus kontrolės sistema ir teisės aktų laikymusi.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas įtvirtina Savivaldybės tarybos teisę savivaldybės teritorijoje nustatyti vietinę rinkliavą už leidimo atlikti kasinėjimo darbus savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje (gatvėse, vietinės reikšmės keliuose, aikštėse, žaliuosiuose plotuose), atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje išdavimą.

Vietinės rinkliavos dydžiai, mokėtojai, mokėjimo ir grąžinimo tvarka, lengvatos, leidimų kasinėjimo darbams vykdyti, leidimų teritorijoms atitverti, aptverti, autotransporto arba pėsčiųjų eismą apriboti arba nutraukti bei gruntą arba medžiagas sandėliuoti išdavimo tvarka, leidimo turėtojo pareigos reglamentuota Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2009-05-29 sprendimu Nr. T2-211 patvirtintais Vietinės rinkliavos už leidimo atlikti kasinėjimo darbams Klaipėdos miesto savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje (gatvėse, vietinės reikšmės keliuose, aikštėse, žaliuosiuose plotuose), atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje nuostatais (toliau – Rinkliavos nuostatai). Šiuo sprendimu taip pat patvirtinta leidimo kasinėjimo darbams atlikti forma (sprendimo 1 priedas), leidimo teritorijos atitvėrimui ir/ar eismo apribojimui forma (sprendimo 2 priedas), nuostolių dydžiai ir rinkliavos tarifų dydžiai atskiroms užsakovų kategorijoms (sprendimo 3 priedas).

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Urbanistinės plėtros departamento Statybos leidimų ir statinių priežiūros skyrius organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja žemės darbų leidimų išdavimą, Statybos leidimų poskyris priima ir nagrinėja prašymus leidimui žemės darbams atlikti, statybų aptvėrimui ir eismo apribojimui, tvarkos išduotų leidimų apskaitą ir registrą, po žemės atlikimo darbų priima aplinkos atkūrimą¹.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Urbanistinės plėtros departamento Statybos leidimų ir statinių priežiūros skyriaus Statybos leidimų poskyrio vyriausiasis specialistas apskaičiuoja vietinės rinkliavos mokestį už leidimų atlikti žemės kasimo darbus ir teritorijų atitvėrimą bei eismo apribojimą savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje ir parengia leidimus žemės kasimo darbams bei priima aplinkos atkūrimo darbus².

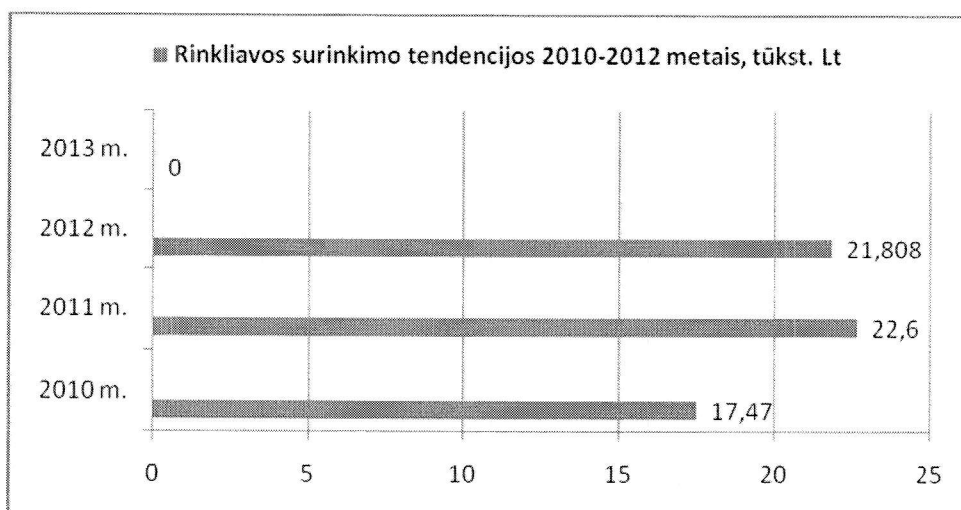
¹ Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-11-29 įsakymas Nr. AD1-2382

² Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-03-18 įsakymu Nr. P1-109 patvirtintas Statybos leidimų poskyrio vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas

1. Pastebėjimai dėl vietinės rinkliavos surinkimo

2012 metais nagrinėjamos vietinės rinkliavos surinkta 21,808 tūkst. Litų, kuria papildytas Klaipėdos miesto savivaldybės biudžetas. Pagrindas rinkliavai apskaičiuoti yra užsakovui išduodamas leidimas žemės kasimo darbams arba teritorijos ar jos dalies atitvėrimui arba eismo apribojimui. Iš viso 2012 metais išduoti 176 leidimai. Tai reiškia, jog vidutiniškai už vieną išduotą leidimą Klaipėdos miesto savivaldybės biudžetas 2012 metais papildytas 124 Lt. Rinkliavos nuostatų 3 punkte įtvirtinti vietinės rinkliavos tikslai – mažinti kasinėjimo darbų trukmę, miesto ūkio nuostolius bei nepatogumus gyventojams.

Palyginus su ankstesniais metais rinkliavos surinkta:

2. Pastebėjimai dėl vietinės rinkliavos reglamentavimo aiškumo ir jo įtakos rinkliavos dydžio apskaičiavimo teisingumui

Tarybos sprendimu patvirtinti Rinkliavos nuostatai yra viešas, norminis teisės aktas, nustatantis teises ir pareigas neapibrėžtam subjektų ratui ir privalomas vykdyti, todėl, kad atitiktų pagrindinius viešajam sektoriui keliamus skaidrumo, atskaitomybės, priežiūros ir gero valdymo kriterijus, jis turi būti aiškus ne tik jį priėmusiai institucijai, bet ir visiems į jo taikymo sritį patenkantiems subjektams. Vietinės rinkliavos už leidimo atlikti kasinėjimo darbus savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje, atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje išdavimą reglamentavimo aiškumo trūkumai apriboja taikomus audito kriterijus bei galimybę įsitikinti vietinės rinkliavos išduodant leidimus apskaičiavimo teisingumu, todėl būtina imtis veiksmų padėčiai ištaisyti.

Rinkliavos nuostatų III skyriuje reglamentuotos vietinės rinkliavos lengvatos. Rinkliavos nuostatų 3 priede taip pat išskirtos subjektų (statybos užsakovų) grupės, kurios moka tam tikrą rinkliavos tarifo dydį procentais nuo nuostolių dydžio. Pagal šį sąrašą įmonės ir firmos moka 10 proc. nuostolių dydžio, savivaldybės biudžetinės įstaigos bei viešosios įstaigos, kurių dalininkė savivaldybė, 0 proc. (rinkliavos nemoka), individualių pastatų savininkai, daugiabučių gyvenamųjų namų ir garažų bendrijos moka 5 proc. nuostolių dydžio. Analizuojant nurodytą sąrašą matyti, jog iš esmės pilną rinkliavos dydį (100 proc.) mokantys subjektai būtų, pavyzdžiui, fiziniai asmenys, nesantys individualių pastatų savininkais, valstybės biudžetinės įstaigos bei viešosios

įstaigos, kurių dalininkė yra valstybė, tradicinės religinės bendruomenės ir bendrijos, profesinės sąjungos (jeigu jos yra juridiniai asmenys), asociacijos ir pan., t.y. juridiniai asmenys, kurie nėra įmonės, firmos.

2012-10-24 išduotas leidimas žemės kasimo darbams Nr. MT2-155/2012 fiziniam asmeniui darbams vykdyti daugiabučio gyvenamojo namo kieme, remontuojant butą daugiabučiame name, Kuncų g., laikotarpiu nuo 2012-10-26 iki 2012-11-30. Asmuo nėra individualaus pastato savininkas, tačiau vietinės rinkliavos dydis apskaičiuotas pritaikius 5 proc. tarifą, t.y. $26 \text{ Lt} : 36 \text{ dienų} = 0,7 \text{ Lt}$. Pagal Nuostatų 3 priedą 0,7 Lt dydis sudaro 5 proc. nuo pagalbinių (mikrorajonų) D kategorijos gatvių šaligatvių nuostolių dydžio. Asmuo turėjo mokėti 100 proc. rinkliavos dydį, t.y. 504 Lt, o sumokėjo 26 Lt. Dėl neteisingai apskaičiuotos rinkliavos susidarė **478 Lt nepriemoka**.

2012-06-06 išduotas leidimas žemės kasimo darbams Nr. MT2-44/12 valstybės viešajai įstaigai (Klaipėdos universitetui), darbams vykdyti Žardės, Kuncų piliakalnyje, nuo 2012-05-14 iki 2012-06-30. Valstybės viešoji įstaiga pagal Rinkliavos nuostatus yra 100 proc. rinkliavos dydžio mokėtoja, tačiau jai apskaičiuotas 48 Lt mokėtinas vietinės rinkliavos dydis, t.y. $48 \text{ Lt} : 48 \text{ dienų} = 1 \text{ Lt}$. Tai sudaro 10 procentų nuo 10 Lt, o tai reiškia, jog valstybės viešajai įstaigai pritaikytas 10 procentų dydžio tarifas, kaip mokėtojų kategorijai įmonės, firmos. Subjektui turėjo būti apskaičiuotas 480 Lt vietinės rinkliavos dydis vietoje 48 Lt, t.y. susidarė **432 Lt nepriemoka**.

2012-08-23 išduotas leidimas žemės kasimo darbams Danės g. vykdyti Nr. MT2-105/12 juridiniam asmeniui – uždarajai akcinei bendrovei, darbų atlikimo laikotarpis nuo 2012-08-20 iki 2013-03-30. Pagal Rinkliavos nuostatų 3 priedą subjektas yra 10 proc. dydžio rinkliavos tarifo mokėtojas, tačiau $2223 \text{ Lt} : 223 \text{ dienų} = 10 \text{ Lt}$, o tai yra 100 proc. tarifas. Susidarė **permoka 2000 Lt** ($2223 - 223$). Pagal Nuostatų 34 punktą permoka turi būti grąžinta.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Rinkliavos nuostatų 16 punktą individualių pastatų savininkai, daugiabučių gyvenamųjų namų ir garažų bendrijos moka 50 proc. nustatytos rinkliavos, o 3 priede nurodyta, jog šiems subjektams taikomas 5 proc. rinkliavos tarifo dydis. Todėl kyla neaiškumų, ar nurodyti subjektai turi mokėti 5 proc., 50 proc. ar 100 proc. nuo 5 proc. (t.y. 2,5 proc.) rinkliavos dydį.

2012-01-12 išduotas leidimas Nr. MT2-3/12 daugiabučių gyvenamųjų namų savininkų bendrijai teritorijos aptvėrimui/eismo apribojimui, darbų vykdymo vieta – Kretingos g., traukė 2012-01-13 – 2012-06-30, leidime nurodytas vietinės rinkliavos dydis 84 Lt. Kretingos g. pagal Rinkliavos nuostatų 3 priedą priklauso C2 kategorijos gatvei. Pagal priede nurodytą nuostolių dydį matyti, kad bendrijai pritaikytas 5 proc. rinkliavos tarifo dydis ($84 \text{ Lt} : 170 \text{ dienų} = 0,5 \text{ Lt}$; 5 proc. nuo 10 Lt (žalia veja) = 0,5 Lt.) Pagal Nuostatų 16 punktą bendrija turėtų mokėti pusę šio dydžio. Susidarė **42 Lt dydžio permoka**. Pagal Nuostatų 34 punktą permoka turi būti grąžinta.

Tokia pati situacija susidarė ir išduodant 2012-11-28 leidimą Nr. MT2-169/2012 fiziniam asmeniui, individualaus pastato savininkui. Susidarė **12 Lt permoka**.

Pagal Rinkliavos nuostatų 3 priedą nuostolių dydis diferencijuojamas atsižvelgiant į tai, kokioje dalyje atliekami darbai: važiuojamojoje dalyje, šaligatvyje ar žalioje vejoje. Leidimo formoje to nedetalizuojant, nėra galimybės gauti 100 proc. užtikrinimą dėl išduotuose leidimuose nurodytos vietinės rinkliavos dydžio teisingumo ir pagrįstumo. Dėl išdėstytų apribojimų lieka galimybė, kad bus neteisingai apskaičiuotas vietinės rinkliavos dydis.

3. Pastebėjimai dėl leidimų išdavimo tvarkos ir kontrolės

Rinkliavos nuostatų 11 ir 21 punktuose imperatyviai įtvirtinta, kad leidimas išduodamas tik sumokėjus vietinę rinkliavą už leidime nurodytą laikotarpį ir pateikus apmokėjimo dokumento kopiją. Ne visais atvejais užtikrinamas šių nuostatų laikymasis: iš 2012 metais išduotų 176 leidimų 28 kartus, t.y. 16 proc. visų išduotų leidimų, arba kas šeštas leidimas išduotas neįsitikinus vietinės rinkliavos sumokėjimu.

2012-01-16;	<p>Pavyzdžiui: leidimas Nr. MT2-3/12 išduotas 2012-01-12, o rinkliava sumokėta tik 2012-01-16;</p> <p>leidimas Nr. MT2-4/12 išduotas 2012-01-18, o rinkliava sumokėta tik 2012-01-20;</p> <p>leidimas Nr. MT2-24/12 išduotas 2012-04-06, o rinkliava sumokėta tik 2012-04-25;</p> <p>leidimas Nr. MT2-28/12 išduotas 2012-04-19, o rinkliava sumokėta tik 2012-04-23;</p> <p>leidimas Nr. MT2-38/12 išduotas 2012-04-25, o rinkliava sumokėta tik 2012-05-10;</p> <p>leidimas Nr. MT2-55/12, išduotas 2012-06-07, o rinkliava sumokėta tik 2012-06-08;</p> <p>leidimas Nr. MT2-67/12 išduotas 2012-06-21, o rinkliava sumokėta tik 2012-06-26;</p> <p>leidimas Nr. MT2-76/12 išduotas 2012-07-09, o rinkliava sumokėta tik 2012-07-12;</p> <p>leidimas Nr. MT2-91/12 išduotas 2012-08-10, o rinkliava sumokėta tik 2012-08-22;</p> <p>leidimas Nr. MT2-103/12 išduotas 2012-08-20, o rinkliava sumokėta tik 2012-09-05;</p> <p>Dviem atvejais duomenų apie rinkliavos sumokėjimą nėra: leidimas Nr. MT2-122-1/12, išduotas 2012-09-25 – 7 Lt, leidimas Nr. MT2-168-1/12, išduotas 2012-11-29 – 10 Lt.</p>
-------------	--

Pagal Rinkliavos nuostatų 23 ir 31 punktus, nebaigus vykdyti darbų leidime nurodytu terminu, darbus toliau vykdyti galima tik gavus naują leidimą. Nuostatuose nėra įtvirtinta išduotų leidimų pratęsimo galimybė, leidimai yra pratęsimi ir ne visais atvejais tinkamai užregistruojami:

<p>Pavyzdžiui: registracijos žurnale prie leidimo Nr. MT2-4/12, išduoto 2012-01-18, nurodytas pratęsimas, suteiktas numeris Nr. MT2-4-1/12, tačiau nenurodyta data;</p> <p>prie leidimo Nr. MT2-5/12, išduoto 2012-01-23, padarytas įrašas „pratęsimas“, nenurodyta nei data, nei numeris;</p> <p>prie leidimo Nr. MT2-32/12, išduoto 2012-04-24 padarytas įrašas „pratęsimas“, nenurodant nei numerio nei datos;</p> <p>leidimo Nr. MT2-35/12, išduoto 2012-05-30, pratęsimas Nr. MT2-35-1/12 nenurodant datos;</p> <p>prie leidimo Nr. MT2-37/12, išduoto 2012-05-03, padarytas įrašas „pratęsimas“, nenurodyta nei data, nei numeris;</p> <p>prie leidimo Nr. MT2-53/12, išduoto 2012-06-05, padarytas įrašas „pratęsimas“, nenurodyta nei data, nei numeris ir t.t. iš viso 17 atvejų.</p>	
---	--

Kai kurie leidimai braukomi, taisomi ranka, perkeliama leidimuose nurodyti darbų atlikimo terminai, taisomi užsakovų pavadinimai. Rinkliavos nuostatuose išduotų leidimų taisyčių atvejai nėra reglamentuoti.

<p>Pavyzdžiui: 2012-11-28 išduotame leidime Nr. MT2-169/12 padarytas įrašas ranka, jog perkelti darbų terminai;</p> <p>2012-10-01 išduotame leidime Nr. MT2-120/2012 padarytas įrašas ranka, jog perkelti darbų terminai bei pataisyta leidimo išdavimo data;</p> <p>yra du leidimai, išduoti 2012-11-22, Nr. MT2-168/201, viename iš jų ranka pataisytas rangovas.</p>	
--	--

Akivaizdu, jog leidimų išdavimo tvarkos kontrolė tinkamai neveikia.

4. Pastebėjimai dėl dangų ir želdinių atkūrimo darbų kontrolės

Rinkliavos nuostatų 8 punkte įtvirtinta, jog rinkliava skaičiuojama iki dangų ir želdinių atkūrimo darbų pabaigos. Rinkliavos nuostatų 22, 30, 32.10, 32.15 punktuose nurodyta, jog pasibaigus leidime nurodytam dangų ir želdinių atkūrimo terminui statytojas perduoda sutvarkytą darbų vykdymo vietą Miesto tvarkymo skyriui. Sprendimo 1 priedu patvirtintoje Leidimo kasinėjimo darbams atlikti formoje detalizuojant šias nuostatas yra grafa įrašyti datai, iki kurios turi būti atkurta danga, želdiniai ir gazonai bei apie tai pranešta Miesto tvarkymo skyriui, t.y. gautas šio skyriaus patvirtinimas, jog su leidimu atsiskaityta ir pretenzijų dėl dangų, želdinių, gazonų atkūrimo nėra. Būtent šis patvirtinimas, o ne užsakovo nurodyta data, yra momentas, iki kurio skaičiuojama rinkliava.

Audituojamo subjekto pateiktais duomenimis, iš 2012 metais išduotų 176 leidimų, žymos apie dangų ir želdinių atkūrimą (darbų užbaigimą) padarytos tik 76 leidimuose (43 proc.).

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-11-29 įsakymu Nr. AD1-2382 patvirtintus Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Urbanistinės plėtros departamento Statybos leidimų ir statinių priežiūros skyriaus nuostatus šis skyrius užtikrina bei organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja leidimų žemės darbams vykdyti išdavimą (6.3, 7.3 punktai), o Statybos leidimų poskyris priima ir nagrinėja prašymus leidimui žemės darbams atlikti, statybų aptvėrimui bei išduoda šiuos leidimus, tvarko išduotų, perregistruotų statybą leidžiančių dokumentų ir žemės darbų leidimų apskaitą ir registrą, po žemės darbų atlikimo priima aplinkos atkūrimą (8.1.3, 8.1.6, 8.1.8, 8.1.11 punktai). Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-03-18 įsakymu Nr. P1-109 patvirtinto Statybos leidimų poskyrio vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo 7.2 punktu priskirtos konkrečios funkcijos – vietinės rinkliavos mokesčio už leidimų atlikti žemės kasimo darbus ir teritorijų atitvėrimą bei eismo apribojimą savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje išdavimą apskaičiavimas, leidimų parengimas bei aplinkos atkūrimo darbų priėmimas. Tuo tarpu, tiek Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio departamento Miesto tvarkymo skyriaus nuostatuose, patvirtintuose Savivaldybės administracijos direktoriaus 2010-02-25 įsakymu Nr. AD1-331, tiek šio skyriaus nuostatų 2012-12-31 įsakymo Nr. AD1-3038 redakcijoje, atitinkamai 8.1.10 ir 8.1.1.10 punktuose, įtvirtinta Miesto tvarkymo skyriaus funkcija – objektų priežiūra **po** aplinkos atkūrimo darbų, tačiau ne šių darbų priėmimo funkcija, kaip nurodyta Rinkliavos nuostatuose.

Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintų Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Urbanistinės plėtros departamento Statybos leidimų ir statinių priežiūros skyriaus nuostatų, Statybos leidimų poskyrio vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo bei Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio departamento Miesto tvarkymo skyriaus nuostatų normos, susijusios su kompetentingo ir atsakingo subjekto priimti aplinkos atkūrimo darbus nustatymu, neatitinka Tarybos sprendimu patvirtintų Rinkliavos nuostatų.

Daugumoje leidimų nesant žymos apie dangų ir želdinių atkūrimą ir sutvarkytos darbų vykdymo vietos perdavimą kompetentingam Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos padalinii, nėra galimybės įsitikinti, jog tinkamai vykdoma kontrolė šiuo aspektu ir laikomasi Rinkliavos nuostatų 22, 32.10 punktų reikalavimų, bei nėra galimybės įsitikinti Nuostatų 32.15, 32.16 punktų vykdymo tinkama kontrole, kuriuose įtvirtintos statytojo pareigos perduoti Miesto tvarkymo skyriui įrengtas perkasų dangas baigiantis garantiniame rašte nurodytam laikotarpiui bei atsodinti medžius ir krūmus, pasėti žolę ir gėlynus. Tokiu būdu, galima konstatuoti, jog nevykdomas ir Rinkliavos nuostatų 24 punktas, kuriame nurodyta, kad leidimas vykdyti kasinėjimo darbus

neišduodamas, jeigu pasibaigus anksčiau išduoto leidimo galiojimo terminui nebuvo įvykdyti 22 punkto reikalavimai (būtent – sutvarkytos darbų atlikimo vietos perdavimas kompetentingam subjektui).

Nesant dangų ir želdinių atkūrimo darbų atlikimo kontrolės sudaromos sąlygos neteisingai apskaičiuoti vietinės rinkliavos dydį, nors pagal Rinkliavos nuostatų 8 punktą būtent šių darbų pabaiga yra momentas, iki kurio skaičiuojama vietinė rinkliava. Darbų pabaigą konstatuoja administracijos subjektas, o ne užsakovas.

5. Pastebėjimai dėl išduotų leidimų registravimo

Rinkliavos nuostatų 21 punkte nurodyta, jog išduotas leidimas užregistruojamas žemės kasinėjimo darbams vykdyti registravimo žurnale. Dokumentų registravimas visų pirma skirtas užtikrinti dokumento oficialumo įrodymą³. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos dokumentacijos plane nurodytas Leidimų žemės kasimo darbams vykdyti, teritorijos aptvėrimui, eismo apribojimui registras (MT2). Statybos leidimų ir statinių priežiūros skyriaus auditui pateiktas žurnalas pavadintas „Leidimų žemės kasimo darbams vykdyti registravimas 2012 m.“, jame registruojami ir leidimai, išduoti teritorijų aptvėrimui, eismo apribojimui. Žurnalo forma ir pildymo tvarka nėra patvirtinta, todėl nustatyta reikšmingų trūkumų leidimų registravime:

1) leidimai žurnale registruojami nesilaikant chronologinės tvarkos, mažesniu eilės numeriu išduoti leidimai įregistruoti vėliau ir atvirkščiai, pavyzdžiui:

MT2-19/12 išduotas 2012-04-02

MT2-20/12 išduotas 2012-03-30

MT2-21/12 išduotas 2012-05-11

MT2-22/12 išduotas 2012-04-10

MT2-23/12 išduotas 2012-04-02

MT2-35/12 išduotas 2012-05-30

MT2-36/12 išduotas 2012-05-04

MT2-91/12 išduotas 2012-08-10

MT2-92/12 išduotas 2012-07-27 ir t.t.;

2) nenurodoma užregistruotų leidimų išdavimo data: Nr. MT2-34/12, Nr. MT2-46/12 ir Nr. MT2-58/12 ;

3) pirmas įrašas Žurnale yra 2011 metais išduotas leidimas Nr. MT2-17-1/11, nurodyta, jog darbai atliekami 2011-04-01 – 2011-12-31 bei 2012-01-01 – 2012-12-31.

Žurnale nurodyta, kad leidimas Nr. MT2-7/12 išduotas 2011-10-26, tačiau jis registruotas 2012 metų žurnale, šalia prierašas, jog leidimas pratęstas 2012-08-22, tačiau jo numeris nenurodytas. Be to, pačiame leidime išdavimo data nurodyta 2012-01-31, o paraiška leidimui gauti pateikta 2012-01-24, todėl neaišku, kodėl išdavimo data nurodyta 2011 m. Taip pat leidimas Nr. MT2-144/11 išduotas 2011-11-07, šalia nurodyta „pratęsimas“ MT2-144-1/11, MT2-144-2/11 ir MT2-144-3/11, tačiau nenurodytos pratęstų leidimų datos.

4) du kartus registruoti leidimai tuo pačiu numeriu Nr. MT2-144/12, išduotas 2012-10-02 ir 2012-10-08, bei leidimas Nr. MT2-175/12, išduotas 2012-12-17 ir 2012-12-19.

5) registruoti neišduoti leidimai, jiems suteikti numeriai, nors, minėta, Rinkliavos nuostatų 21 punkte nurodyta, jog žurnale užregistruojamas išduotas leidimas:

³ Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011-07-04 įsakymu Nr. V-118 patvirtintų Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių 5 punktas

MT2-17/12; MT2-30/12; MT2-60/12; MT2-78/12; MT2-82/12; MT2-87/12; MT2-126/12; MT2-131/12; MT2-133/12; MT2-134a/12; MT2-138/12; MT2-145/12; MT2-171/12; MT2-173/12.

Pagal Rinkliavos nuostatų 21 punktą išduotas leidimas užregistruojamas leidimų žemės kasinėjimų darbams vykdyti registravimo žurnale. Leidimai žurnale registruojami nesilaikant chronologinės tvarkos, mažesniu eilės numeriu išduoti leidimai įregistruoti vėliau ir atvirkščiai, suteikiami numeriai neišduotiems leidimams, kai kurie leidimai tuo pačiu numeriu įregistruoti du kartus, nors išduoti skirtingiems subjektams, kai kurių leidimų išdavimo data registracijos žurnale nenurodyta, 2012 metų registracijos žurnale yra įregistruota 2011 metais išduotų leidimų.

Išvados

1. Vietinės rinkliavos už leidimo atlikti kasinėjimo darbus savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje, atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje išdavimą reglamentavimo aiškumo trūkumai lėmė klaidas apskaičiuojant vietinės rinkliavos dydį bei apribojo taikomus audito kriterijus ir galimybę įsitikinti vietinės rinkliavos apskaičiavimo teisingumu išduodant leidimus.
2. Nepakankama leidimų išdavimo procedūros vidaus kontrolės ir darbų pagal išduotus leidimus užbaigimo kontrolės sistema lėmė tai, kad išduodant leidimus nesilaikoma Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2009-05-29 sprendimu Nr. T2-211 patvirtintų Rinkliavos nuostatų reikalavimų, t.y. leidimų išdavimo procedūra neatitinka teisėtumo kriterijų.
4. Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintų Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Urbanistinės plėtros departamento Statybos leidimų ir statinių priežiūros skyriaus nuostatų, Statybos leidimų poskyrio vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo bei Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio departamento Miesto tvarkymo skyriaus nuostatų normos, susijusios su kompetentingo ir atsakingo subjekto priimti aplinkos atkūrimo darbus nustatymu neatitinka Tarybos sprendimu patvirtintų Rinkliavos nuostatų. Nesant dangų ir želdinių atkūrimo darbų pabaigos kontrolės sudaromos sąlygos neteisingai apskaičiuoti vietinės rinkliavos dydį, nors pagal Rinkliavos nuostatų 8 punktą būtent šių darbų pabaiga yra momentas, iki kurio skaičiuojama vietinė rinkliava.
5. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje nėra patvirtinta leidimų registravimo ir registracijos žurnalo pildymo tvarka, todėl leidimai registruojami nesilaikant chronologinės tvarkos, mažesniu eilės numeriu išduoti leidimai įregistruoti vėliau ir atvirkščiai, suteikiami numeriai neišduotiems leidimams, kai kurie leidimai tuo pačiu numeriu įregistruoti du kartus, nors išduoti skirtingiems subjektams, kai kurių leidimų išdavimo data registracijos žurnale nenurodyta, 2012 metų registracijos žurnale yra įregistruota 2011 metais išduotų leidimų.
6. Audito metu nustatytos, klaidos ir neatitikimai, sudaro prielaidas korupcijos elementams atsirasti.

Rekomendacijos

1. Peržiūrėti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2009-05-29 sprendimu Nr. T2-211 patvirtintus Rinkliavos nuostatus ir parengti jų pakeitimus atsižvelgiant į šioje ataskaitoje nurodytas reglamentavimo problemas, ypač atkreipiant dėmesį į rinkliavos dydžio skaičiavimo aiškumą.
2. Įdiegti ir užtikrinti leidimų išdavimo vidaus kontrolės procedūras, ypač tai, kad leidimai būtų išduoti tik įsitikinus vietinės rinkliavos sumokėjimo faktu (Rinkliavos nuostatų 11 ir 21 punktai).
3. Informuoti apie asmenis, kuriems buvo išduoti leidimai, apie jų sumokėtas vietinės rinkliavos permokas bei išaiškinus permokų grąžinimo tvarką, grąžinti vietinės rinkliavos permokas vadovaujantis Rinkliavos nuostatų VII skyriaus normomis.
4. Įstatymų nustatyta tvarka išieškoti į savivaldybės biudžetą nesumokėtą 910 Lt dydžio rinkliavą.
5. Įdiegti ir užtikrinti sutvarkytos darbų vykdymo vietos perdavimo kompetentingam Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos padaliniui/tarnautojui tvarką ir šios funkcijos vykdymo kontrolę.
6. Patvirtinti leidimų atlikti kasinėjimo darbus, atitverti teritoriją ar jos dalį arba apriboti eismą joje registravimo tvarką ir užtikrinti jos laikymąsi.

Savivaldybės kontrolierė

Kontrolės ir audito tarnybos patarėja

Daiva Čeporiūtė

Eglė Dirgėlienė